

ARKEOLOGISK
RAPPORT 1990:8

ARKEOLOGISK FÖRUNDERSÖKNING
NYUPPTÄCKT FORNLÄMNING
KV MEJERIET 2, HULT 3:98
GISLAVEDS KOMMUN

Ann-Marie Nordman

JÖNKÖPINGS LÄNS MUSEUM

amn

Dnr 53/90

Owe Gunnarsson
Centralkonsult
Kronobergsg 4
465 65 VÄXJÖ

Rapport ang arkeologisk förundersökning av nyupptäckt fornlämning inom kv Mejeriet 2, Hult 3:98, Bårarud en, Gislaveds kommun.

På begäran av Owe Gunnarsson/Centralkonsult utförde Jönköpings läns museum en arkeologisk förundersökning inom kv Mejeriet 2 inför upprättande av ny detaljplan (bil. 1).

TOPOGRAFI OCH FORNLÄMNINGSMILJÖ

Enligt Riksantikvarieämbetets reviderade fornminnesinventering finns ett flertal järnframställningslokaler längs Nissans stränder (bil. 2). Ca 50 m väster om den nyupptäckta fornlämningen finns en slagghvarp registrerad som idag ej finns kvar p.g.a. att området har belagts med gräsmatta. 100 m norr om planområdet finns ett tiotal fornlämningar, kolningsgropar och minst en slagghvarp. 200 - 250 m västerut finns fornlämning nr 146 som består av tre kolningsgropar. 250 - 350 m mot nordöst (öster om kapellet) finns fornl nr 144 som består av 6 kolningsgropar.

ARKEOLOGISK UTREDNING

17 jan 1990 utfördes en arkeologisk utredning inom kv Mejeriet 2. Arbetet utfördes dels genom okulärbesiktning, dels genom provtagning med geologspett, varvid en limpformad förhöjning upptäcktes i planområdets norra del. Anläggningen var ca 0,3 m hög med en utbredning av 4 x 2 m i nord-sydlig riktning. Fornlämningen ligger ca 40 m rakt norrut från den nordligaste huskroppens nordvästra hörn alldeles vid kanten av en brant sluttning. Vid provborrning med geologspett framkom röd sand och små slaggbitar.

ARKEOLOGISK FÖRUNDERSÖKNING

18 april 1990 utfördes en arkeologisk förundersökning vid den nyupptäckta fornlämningen. Syftet med undersökningen var att klarlägga om fornlämningen inrymmer rester efter ugn/-ar från lågteknisk järnframställning.

Undersökningen genomfördes så att växtlagret över fornlämningen avlägsnades inom en yta av 6 x 1 m (N-S) med hjälp av maskin. Direkt under växtlagret framkom röd sand, bränd lera, slagg och på fornlämningens högsta punkt fanns flera stenar, 10 - 30 cm stora, inom en 1 x 1 m stor yta. Runt stenarna var den röda sanden något sotfärgad. Slagg fanns mest i norr mot den branta sluttningen. Fornlämningen innehåller sålunda minst en ugn samt en slagghvarp belägen omedelbart norr om ugnen. Slagg förekommer även söder därom. Fornlämningen är 6 m lång i nord-sydlig riktning och 3 m bred i öst-västlig riktning.

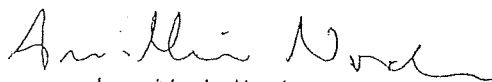
Inom en radie av 50 m från fornlämningen utfördes stickkontroller i märken. Inga fynd gjordes.

SAMMANFATTNING

I samband med arkeologisk utredning inför upprättande av ny detaljplan inom kv Mejeriet 2 upptäcktes en tidigare icke känd järnframställningsugn med slaggharp. En arkeologisk förundersökning genomfördes varvid anläggningens karaktär och utbredning fastställdes. Fornlämningen består av en 6 x 3 m stor ugnsenhet med tillhörande slaggharp. Den är belägen 3 m från plangränsen, 6 m från tomtgränsen och 12 m från närmaste planerad byggnad (i tomtens nordvästra hörn) enligt plankarta (bil. 1).

Tillstånd för nybyggnation i tomtens norra del nära den nyupptäckta fornlämningen skall sökas hos länsantikvarien, länsstyrelsen.

Jönköping den 11 juni 1990



Ann-Marie Nordman
antikvarie

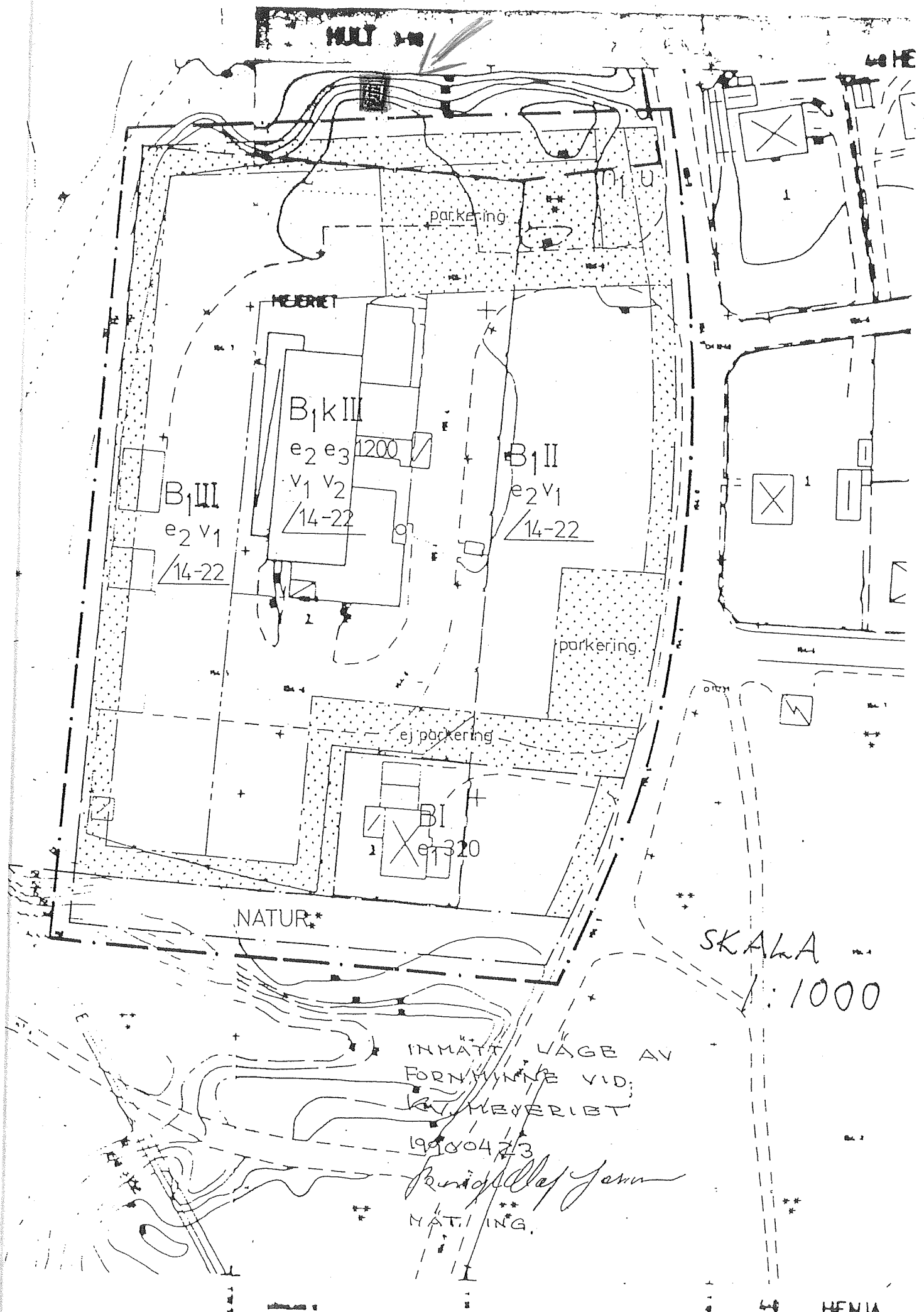
Bilagor;

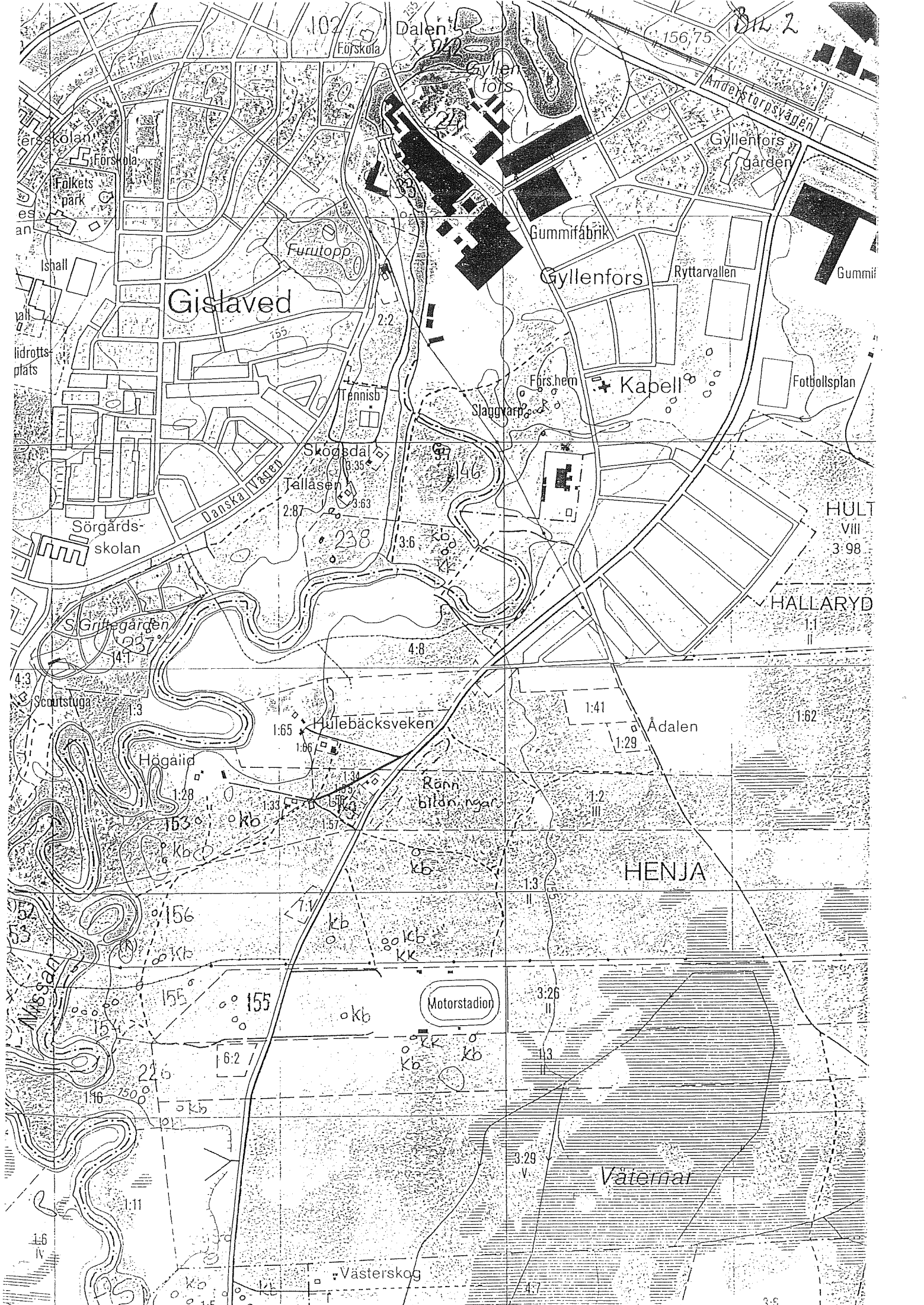
1. Plankarta för kv Mejeriet 2, Gisälaveds kn
2. Utsnitt ur ekonomisk kartblad 6D Oc samt utdrag ur RAÄs fornlämningsinventering *Bärnyd 144, 146*

Kopia för kännedom;

P-O Ringqvist

Länsantikvarien, Länsstyrelsen





Gislaved

Dalen

Gyllenfors

Gummifabrik

Gyllenfors

Ryttarvallen

Fotbollsplan

Kabell

Förs.hem

Slaggyrd

Skogsdal

Tällåsen

Tennisb

Sörgårds-skolan

Danska Vägen

St. Griftgården

HULT VIII 3-98

HALLARYD 1-1 II

HENJA

Vätternar

Motorstadion

Västernar

3-8